

Rok szkolny 2016/2017

**Program profilaktyki Gimnazjum Specjalnego nr 25
w Zespole Szkół Specjalnych nr 23
im. Janusza Korczaka w Częstochowie**

Program jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb ich środowiska. Opisuje w sposób całościowy i systemowy wszystkie treści i zadania o charakterze profilaktycznym, które są skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Działalność profilaktyczna obejmuje wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych.

**Program profilaktyki został zatwierdzony przez
Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dn. 20.09.2016 r.**

Podstawy prawne programu profilaktyki:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Konwencja o Prawach Dziecka.
3. Ustawa z dn. 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich/ Dz. U. Z 2002r. Nr 11, poz. 109.
4. Ustawa z dn. 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego /Dz. U. z 1994r. Nr 111, poz.535 .
5. Ustawa z dn. 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych /Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz.33 .
6. Ustawa z dn. 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 1982r. Nr 35, poz. 230.
7. Rozporządzenie MENiS z dn. 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół /Dz. U. z dn. 2003r. Nr 10, poz. 96 oraz Rozporządzenie z MEN z dnia 9 lutego 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół/Dz.U. z 2007, Nr 35, poz.222.
8. Rozporządzenie MENiS z dn. 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej, zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. z 2003r. Nr 26, poz.226.

9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii/ Dz.U. 2005 Nr 179 poz. 1485 oraz Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw/Dz.U. z 2015r., poz.875
- 10.Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca 2015r. w sprawie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
11. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- 12.Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach /Dz. U. z 2010r. Nr 228, poz.1487.
- 13.Projekt ustawy z dnia 17 marca 2015 o zdrowiu publicznym.
- 14.Rządowy program promocji zdrowia i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży na lata 2013 – 2016.
- 15.Rządowy program na lata 2014-2016: „Bezpieczna i przyjazna szkoła”

16. Statut Zespołu Szkół Specjalnych nr 23 im. Janusza
Korczaka w Częstochowie.

17. Programy Wychowawcze Zespołu Szkół Specjalnych nr 23
im. Janusza Korczaka w Częstochowie.

Cele	Zadania	Sposoby realizacji	Termin	Odpowiedzialni	Uwagi
I. Zwerbalizowanie potrzeb – określenie atutów i ograniczeń, osiągnięcie porozumienia w sprawie istoty profilaktyki szkolnej	<p>-Określenie zapotrzebowania na działania profilaktyczne - płynące ze specyfiki środowiska- czynników zagrażających i chroniących jako wiedzy koniecznej i adekwatnej do opracowania szkolnego programu profilaktyki</p> <p>-Motywowanie nauczycieli i rodziców do współpracy w rozwiązywaniu problemów uczniów i rodziny</p> <p>-Doskonalenie zawodowe, umiejętności intra- i interpersonalnych oraz komunikacyjnych służących lepszemu porozumiewaniu się</p>	<p>- Analiza dokumentów uczniów ,rozmowy z wychowawcami klas o problemach i potrzebach uczniów szczególnie z rodzin niewydolnych wychowawczo i dysfunkcyjnych oraz informowanie/w miarę potrzeb/Rady Pedagogicznej o ich wynikach</p> <p>-Spotkania szkolnego Zespołu ds. Profilaktyki, monitorowanie programu, analiza zagrożeń i przeciwdziałanie im, opracowanie priorytetów oddziaływań profilaktycznych, konsultacje kierunków działań z pracownikami szkoły i rodzicami</p> <p>-Udział w różnych formach szkolenia: warsztaty dotyczące komunikacji z rodzicami uczniów, zwiększające kompetencje wychowawcze, rozwój osobisty nauczycieli</p>	<p>IX- X.15</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>K. Jaworska Psycholog- K.Podoba-Mielcarz</p> <p>Pracownicy szkoły</p> <p>Lider WDN Dyrektor szkoły Nauczyciele</p>	

II. Wspieranie rozwoju fizycznego i psychicznego uczniów, kształtowanie postaw prozdrowotnych	-Diagnozowanie psychofizycznego stanu zdrowia uczniów, obserwacja ich rozwoju, podejmowanie działań korygujących	-Prowadzenie badań okresowych przez służbę zdrowia, przeglądów higieny i czystości przez pielęgniarkę szkolną - Przystąpienie wszystkich uczniów gimnazjum do flouryzacji i codziennego mycia zębów - Wnioskowanie i przydzielanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej -Analiza funkcjonowania uczniów na posiedzeniach Rady Pedagogicznej	Cały rok	Pielęgniarka szkolna	
			Cały rok	Pielęgniarka szkolna, wychowawcy	
			Cały rok wg potrzeb	Zespoły ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej	
	-Dostarczanie wiedzy dzieciom na temat właściwego odżywiania się, zapobiegania zatruciom, chorobom, otyłości -Wyrabianie nawyku dbania o higienę	-Działalność szkolnego koła PCK, apele szkolne, ekspozycje informacyjno-graficzne, konkursy -Spotkania uczniów ze szkolną pielęgniarką, pogadanki tematyczne -Wyznaczenie w salach lekcyjnych miejsca przeznaczonego na środki czystości, z których uczniowie mogą samodzielnie lub z pomocą korzystać	Cały rok IX.15 Cały rok	B. Majgier I. Żużewicz Pielęgniarka szkolna Wychowawcy	

	-Profilaktyka jamy ustnej	-Realizacja programów prozdrowotnych (higiena jamy ustnej – codzienne mycie zębów po przerwie obiadowej.	Cały rok	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy	
	-Kształtowanie postaw i zachowań sprzyjających zdrowym i higienicznym nawykom uczniów	-Projekcje filmów edukacyjnych, prelekcje, pogadanki -zajęcia dotyczące zdrowego stylu życia, właściwego odżywiania, walki z nadwagą i otyłością, częste spacery i zabawy ruchowe	Cały rok	Wychowawcy Pielęgniarka szkolna,	
		- Monitorowanie posiłków/przekąsek przynoszonych do szkoły przez uczniów, w celu wyeliminowania tzw. „jedzenia śmieciowego”	Cały rok	Nauczyciele	
		- Zajęcia na świeżym powietrzu w szkolnym ogrodzie sensorycznym	Cały rok	Nauczyciele	
	-Dożywanie uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej	-Współpraca z MOPS, występowanie o sponsorowane posiłki dla uczniów	Cały rok	Sekretariat Wychowawcy	
	-Korygowanie dysfunkcji ruchowych, wad postawy, koordynowanie specjalistycznego leczenia	-Prowadzenie gimnastyki korekcyjnej wg indywidualnych wskazań i potrzeb -Rehabilitacja ruchowa, masaże, terapia integracji sensorycznej	Cały rok	Zespoły d/s pomocy psychologiczno-pedagog. Nauczyciele prowadzący gimnastykę korekcyjną, zajęcia ruchowe i terapię SI	

	<p>-Zwiększenie u uczniów rozumienia zmian związanych z okresem dojrzewania i problemów z tym związanych</p> <p>-Uświadomienie zagrożeń fizycznych, uwrażliwienie na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu (wypadki)</p> <p>-Ćwiczenia prawidłowych zachowań w sytuacjach niebezpiecznych</p>	<p>-Realizacja treści edukacyjnych o tematyce prorodzinnej i seksualności człowieka</p> <p>-Prelekcje pielęgniarki szkolnej na temat higieny okresu dojrzewania</p> <p>-Indywidualne konsultacje dla uczniów i rodziców na temat trudnych zachowań związanych z seksualnością dzieci i młodzieży</p> <p>-Przeprowadzenie okresowych akcji, propagujących bezpieczne korzystanie z dróg i właściwe zachowanie w miejscach publicznych</p> <p>Alarmy przeciwpożarowe</p> <p>-Wykorzystywanie sytuacji naturalnych do instruowania, i modelowania właściwych zachowań, tworzenie ryzykownych sytuacji dla potrzeb demonstracji i ćwiczeń</p>	<p>Wg potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>wg potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>I.Tokarczyk-edukator seksualny</p> <p>Szkolne koło PCK Wychowawcy</p> <p>Koordinator Obrony Cywilnej , mgr H. Wroński</p> <p>Nauczyciele</p>	
--	---	---	---	---	--

	<p>- Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p> <p>- Promowanie wśród uczniów higieny osobistej i noszenia codziennie czystych ubrań, w szczególności stroju zmiennego na zjęcia wychowania fizycznego.</p>	<p>-Konsultacje ze specjalistami, psychologiem szkolnym</p> <p>rozmowy z uczniami na lekcjach, rozmowy z rodzicami na zebraniach</p>	<p>Cały rok wg potrzeb</p> <p>Cały rok</p>	<p>Dyrektor Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego</p>	
<p>III. Pomoc uczniom i rodzinom niewydolnym wychowawczo, wzmacnianie funkcji wychowawczej rodziny</p>	<p>-Poznawanie uwarunkowań środowiskowych, mających negatywny wpływ na rozwój ucznia, identyfikacja czynników ryzyka</p> <p>-Edukacja rodziców w zakresie potrzeb</p>	<p>-Odwiedzanie środowisk domowych niekorzystnych socjalizacyjnie / monitorowanie/</p> <p>-Spotkania z rodzicami, prelekcje</p>	<p>Cały rok wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p>	<p>Wychowawcy Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Wychowawcy</p>	

	<p>psychorozwojowych dzieci, źródeł trudnych zachowań</p> <p>-Zwiększanie stopnia akceptacji dziecka, uznanie jego podmiotowości, niepowtarzalności, uwypuklenie jego mocnych stron. Tworzenie okazji do fizycznego i psychicznego „bycia” z dzieckiem, poświęcania mu czasu i uwagi, poprawa relacji wewnątrzrodzinnych</p> <p>-Dostarczanie informacji rodzinom o możliwości profesjonalnej pomocy, motywowanie do zmiany</p>	<p>-Indywidualne konsultacje z psychologiem, konsultacje rodzinne</p> <p>-Prezentacje osiągnięć uczniów, udział rodziców w uroczystościach, imprezach propagujących osiągnięcia uczniów, wycieczki</p> <p>-Aktualizowanie informacji na tablicy informacyjnej dotyczącej m.in. problemu alkoholowego, przemocy, uzależnień od środków psychoaktywnych i pomocy w sytuacji kryzysu (adresy, telefony, artykuły prasowe)</p> <p>-Umieszczanie na stronie internetowej szkoły informacji przydatnych dla rodziców(ciekawe artykuły, adresy instytucji)</p> <p>-Zorganizowanie spotkań z przedstawicielami Sądu, Policji, MOPS, Straż pożarna dotyczących prawnej</p>	<p>Cały rok wg potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg harmonogramu</p>	<p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Nauczyciele</p> <p>R. Salamucha M. Wyrzykowska</p> <p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>K. Jaworska</p>	
--	---	---	---	--	--

<p>IV. Popularyzacja wiedzy wiktymologicznej</p>	<p>-Dostarczanie uczniom wiedzy w celu wzrostu umiejętności rozpoznawania sytuacji ryzykownych niebezpiecznych oraz właściwego, bezpiecznego zachowania w nich</p> <p>-Bezpieczne zachowanie się na drodze i w szkole</p> <p>-Wskazanie miejsc, okoliczności, zdarzeń stwarzających ryzyko bycia ofiarą przestępstwa</p>	<p>i socjalnej ochrony rodziny (zebrania z rodzicami, Klub Rodzica)</p> <p>-Spotkanie z funkcjonariuszami Policji –Wydział Prewencji (pies policyjny)</p> <p>-Współdział Policji w imprezach integracyjno-profilaktycznych</p> <p>-Konkursy, rozmowy , pokazy prowadzone przez funkcjonariuszy Policji Drogowej</p> <p>-Pogadanki, projekcja filmów prewencyjnych</p>	<p>X.15</p> <p>XII.15/ IV.16</p> <p>II/III</p> <p>Cały rok</p>	<p>K. Jaworska</p> <p>M. Wyżykowska R. Salamucha</p> <p>M. Wyżykowska</p> <p>R. Salamucha Wychowawcy</p>	
<p>V. Profilaktyka uzależnień</p>	<p>-Zwiększenie świadomości potrzeby pomocy i wsparcia w sytuacjach kryzysowych(np. konflikty z rówieśnikami, sięganie po substancje psychoaktywne, przemoc w rodzinie)</p>	<p>-Spotkania z uczniami i rodzicami z grup ryzyka</p> <p>-Motywowanie do zmiany, informowanie o odpowiednich instytucjach, pomoc w działaniach na rzecz poprawy sytuacji</p>	<p>Cały rok wg potrzeb</p>	<p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz Wychowawcy</p> <p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz Wychowawcy</p>	

	<p>-Edukacja w zakresie mechanizmów uzależnień, rozwoju choroby, jej skutków, możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy(profilaktyka palenia papierosów, picia alkoholu, narkomanii)</p> <p>-Przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom, wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii</p> <p>-Kształtowanie postawy asertywnej</p> <p>-Uczenie świadomego korzystania ze współczesnych</p>	<p>-Dostarczanie informacji na temat substancji szkodliwych dla zdrowia, w tym substancji psychoaktywnych-dopalaczy: -warsztaty dla uczniów -spotkanie z rodzicami</p> <p>-Indywidualne konsultacje dla uczniów i rodziców</p> <p>Rozwijanie postaw koleżeńskich, budowanie pozytywnego obrazu siebie i umiejętności przeciwstawienia się presji środowiskowej(mówienia „nie”)- zajęcia indywidualne i w małej grupie</p> <p>- Pogadanki dla uczniów i rodziców, współpraca z rodzicami uczniów w zakresie</p>	<p>X.15 II.16</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg potrzeb</p>	<p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Wychowawcy Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Nauczyciele Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Wychowawcy J. Kremiec-Tarnowska</p>	
--	--	---	---	--	--

	<p>środków audiowizualnych oraz zapobieganie cyberprzemocy</p> <p>- Promowanie zdrowego stylu życia jako przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniu od komputera</p>	<p>bezpiecznego korzystania z nowych mediów</p> <p>-Czuwanie nad bezpiecznym korzystaniem z internetu w czasie zajęć komputerowych</p> <p>-Wskazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>J. Kremiec-Tarnowska</p> <p>Wychowawcy</p>	
<p>VI.</p> <p>Rozwijanie umiejętności życiowych uczniów, wzmocnienie czynników chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych</p>	<p>-Ćwiczenie nawiązywania i utrzymywania dobrych relacji interpersonalnych, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole</p> <p>-Podnoszenie samooceny, budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, akceptacja siebie- swoich mocnych i słabych stron</p> <p>-Doskonalenie strategii radzenia sobie z własnymi emocjami (stresem), zwiększenie samoświadomości emocjonalnej,</p>	<p>-Organizacja zajęć rekreacyjnych, zabaw grupowych, zadań wymagających współpracy, współzawodnictwa zespołowego</p> <p>-Zajęcia w grupach o charakterze socjoterapeutycznym</p> <p>-Warsztaty dla uczniów dotyczące budowania poprawnych relacji i zapobiegania przemocy</p> <p>-Dostrzeganie nawet małego sukcesu ucznia, wzmocnienie w nim poczucia własnej wartości, mobilizowanie do stawiania sobie celów rozwojowych, rozwijania potencjału i zainteresowań</p> <p>- Nauka umiejętności wyrażania emocji agresywnych w sposób społecznie akceptowany</p> <p>-Nauka relaksacji, rozpoznania</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok wg planu</p> <p>I.16</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg potrzeb</p>	<p>Nauczyciele</p> <p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p> <p>Psycholog- K. Podoba-Mielcarz</p>	

	<p>samokontroli i właściwej ich ekspresji</p>	<p>i odreagowania napięcia i stresu</p>			
<p>VII. Alternatywne formy spędzania czasu wolnego</p>	<p>-Pokazanie i zachęcanie do korzystania z miejsc opieki środowiskowej, umożliwiającej samorealizację, budowanie pozytywnej grupy odniesienia, rozwijania zainteresowań uczniów, tworzenia wsparcia w miejscu zamieszkania</p>	<p>-Dostarczenie informacji o działających stowarzyszeniach i fundacjach na rzecz osób z niepełnosprawnością (tablica informacyjna, zebranie z rodzicami)</p> <p>-Działalność koła turystyczno-krajoznawczego przy PTTK</p>	<p>Cały rok</p>	<p>R. Salamucha</p>	
	<p>Promowanie spędzania wolnego czasu poprzez udział w spacerach i zabawach ruchowych na świeżym powietrzu.</p>	<p>Akcja promująca ruch - „Gimnazjalne spacery”</p>	<p>Cały rok</p>	<p>U. Wietecha D. Rybińska</p>	
	<p>-Ukazanie różnych form aktywności, miejsc i ofert spędzania wolnego czasu</p>	<p>-Imprezy integracyjno-profilaktyczne</p>	<p>Wg harmonogramu</p>	<p>R. Salamucha wychowawcy, nauczyciele</p>	
	<p>- Działalność Klubu</p>		<p>Cały rok</p>	<p>Nauczyciele</p>	

	Rodzica-integracja rodziców, wzajemne wsparcie, pomysł na spędzanie czasu wolnego	Spotkania dla rodziców z zapewnieniem opieki dzieciom	wg harmonogramu	M. Wyżykowska Opracowali: mgr K. Podoba-Mielcarz mgr R. Salamucha	
--	---	---	-----------------	--	--

